

Suusikko

Metsähistorian Seuran jäsenlehti 2/2024

LAPIN
MÄNTY MITTAA
JA TALLENTAA
TIETOA
YMPÄRISTÖN
MUUTOKSISTA
S. 4

PUHEEN-
JOHTAJAN
PALSTA
S. 3

PAHINTA
OLI KYLMYYS
Paavo Yli-Vakkurin
vuodet sotavankina
Neuvostoliitossa
S. 9

VUOSI-
KOKOUKSEN
KUULUMISET
S. 14

METSÄ-
PÄIVIEN
LIPUNMYyntI
ON AVATTU
S. 15

METSÄ-
HISTORIAN
SEURAN VUODEN
2024 RETKEILY
ITÄ-SUOMEEN
S. 16

Susikko^{2/2024}

Puheenjohtajan palstaa.....	3
Lapin mänty mittaa ja tallentaa tietoa ympäristön muutoksista.....	4
Pahinta oli kylmyys. Paavo Yli-Vakkurin vuodet sotavankina Neuvostoliitossa.....	9
Vuosikokouksen kuulumiset.....	14
Metsäpäivien lipunmyynti on avattu – varmista paikkasi syksyn suurimpaan metsäalan tapahtumaan.....	15
Metsähistorian Seuran vuoden 2024 retkeily Itä-Suomeen.....	16

Susikko

**METSÄHISTORIAN SEURA RY:N
JÄSENTIEDOTE 2/2024**

<http://www.metsahistoria.fi>
[seura\(at\)metsahistoria.fi](mailto:seura(at)metsahistoria.fi)

ISSN 2737-3428 (painettu)
ISSN 1799-0750 (verkkójulkaisu)

Julkaisija: Metsähistorian Seura ry
Ilmestyminen: Kolme kertaa vuodessa
Toimituskunta: Heikki Roiko-Jokela,
Antti Koskimäki, Juha Aaltoila,
Visa Ollikainen, Tapio Kamppila
ja Nuutti Kiljunen
Taitto: Kirsi Salonen/Grafisa

Susikossa julkaistaan metsähistoriaan liittyviä tekstejä ja kuvia. Tekstiehdotuksia voi lähettää seuran osoitteeseen [heikki.roiko-jokela\(at\)jyu.fi](mailto:heikki.roiko-jokela(at)jyu.fi). Tekstin kirjoittamisessa on noudatettava kirjoitusohjeita, jotka ovat seuran kotisivuilla www.metsahistoria.fi/julkaisut/susikko.

Etukansi: Maailman vanhimpana pidetty puu, okakäpymänty nimeltä Methuselah.

Kuva: © 2013 Yen Chao (Flickr), CC BY-ND 2.0
<<https://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.0/deed.pt>>

PUHEENJOHTAJA

Heikki Roiko-Jokela

VARAPUHEENJOHTAJA

Nuutti Kiljunen

MUUT HALLITUKSEN JÄSENET

Visa Ollikainen, sihteeri

Erkki Etelä-Aho

Jarmo Hämäläinen

Leena Karjalainen-Balk

Pirkko Kivinen

Kari Mielikäinen

Jukka Nerg

Marko Rikala

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
ihminen ja metsä

Metsähistoria tutkimuksen kohteena

Metsähistorian seuran sääntöjen mukaan ”seuran tarkoituksena on edistää laajalajaisesti metsähistorian ja -perinteen tutkimusta, harrastusta, tallennusta ja esille tuontia sekä aihepiiristä kiinnostuneiden ihmisten keskinäistä yhteydenpitoa.” Tässä lyhyessä puheenvuorossa nostan esiin metsähistorian tutkimuksen merkityksen ja arvon.

Metsähistorian ja -kulttuurin historiankirjoitus mielletään usein ei-akateemisissa piireissä menneisyyden muisteluksi, tapahtumien kuvauksiksi, historiikkeiksi... Vakavasti otettava ja historiatieteen käytäntein toteutettu historian ja kulttuurin tutkimus (tässä tapauksessa kohteena metsä) on kuitenkin muutakin kuin menneisyyden tapahtumien kuvausta ja kerrontaa.

Historiantutkimus kertoo muun muassa yhteisöistä, toimijoista, ratkaisuksista ja tuloksista, jotka on sijoitettu parhaissa tapauksissa laajempiin kansainvälisiin ja kansallisiin konteksteihin. Asiat eivät tapahdu ”tyhjiössä”. Kyseessä on vuorovaikutussuhde, jossa yksilöt, yhteisöt ja yhteiskunta toimivat. Toisaalta vakavasti otettava historiantutkimus ei ole vain onnistumisten muistelua, vaan aikalaisten eri vaihtoehtojen selvittämistä ja päätöksenteon motiivien puntarointia olipa niiden lopputulos suotuisa tai vähemmän onnistunut.

Jotta voidaan ymmärtää nykyisyyttä, meidän on tunnettava menneisyys. Miten tämän päivän tilanteeseen on tultu, millaisia ratkaisuja on tehty, mihin ne ovat perustuneet, mitä vaihtoehtoja on uskottu

olevan ja mitkä olivat niiden edellytykset, miten eri aikakausien haasteisiin on vastattu ja kuinka niissä on onnistuttu? Nämä ovat esimerkkejä kysymyksistä, joita historiantutkimus voi tutkimusaineistolleen asettaa.

Historiantutkimus voi olla oman tieteenalansa perustutkimusta, mutta se voidaan toteuttaa tämän ohella myös soveltavana tutkimuksena: päätöksentekoa tukevana tutkimuksena, raportteina, selvityksinä..., joilla se tarjoaa ”työkaluja” eri sektorien päättäjille ja päätöksentekijöille. Ennakointi vaatii myös menneisyyden ymmärtämistä. Historiantutkimuksen tuloksilla on siis merkitystä ja arvoa nykypäivän ja tulevan ennakoinnissa.

Metsähistorian ja -perinteen tutkimusta ja tallennusta tulee siis vaalia, mutta myös tukea. Vakavasti otettava tutkimus vaatii resursseja. Tässä yhteydessä kiitän tahoja, jotka ovat resursoineet metsähistorian tutkimusta.

*Heikki Roiko-Jokela
Dosentti,
Metsähistorian seuran puheenjohtaja*

Lapin mänty mittaa ja tallentaa tietoa ympäristön muutoksista

Ihmiset ovat kautta vuosituhansien liikkuneet pimeässä ja ihmetelleet taivaan valoilmiöitä, joiden syyt ovat olleet tavalliselle tallaajalle usein tuntemattomia ja pelottaviakin. Katovuodet, sodat ja kulkutaudit liitettiin taivaan valoihin ja niitä pidettiin joskus merkkeinä Jumalan rangaistuksina. Matteuksen evankeliumissa esitetyn Betlehemin tähdenkin mysteeri on edelleen ratkaisematta, vaikka taivaankappaleiden radat pystytään nykyisin laskemaan tarkasti vuosituhansia tai peräti -miljoonia taaksepäin.

Luonnonilmiöitä on kirjattu muistiin niin kauan kuin siihen on ollut mahdollisuuksia. Luola- ja kallio-maalauksissa esiintyvät ihmiset ja hirvet kertovat yksinkertaista sanomaa elämän perustarpeista tuhansia vuosia sitten. Maailman vanhimmat ”kirjalliset” teokset ovat sumerilaisten ja assyrialaisen savitauluille raapustamia muistelmia viiden vuosituhannen takaa. Papyrukselle ja pergamentille käsin kirjoitettuja tekstejä julkaistiin 1400-luvulle saakka, jolloin Johannes Gutenbergin kehitti massapainantaan soveltuvan painokoneen.

Ihmiskunnan varhaisempi historia on hävinnyt muistivälineiden puutteessa historian hämääseen. Monet kaupungit ja kokonaiset sivilisaatiot ovat kadonneet lähes jälkiä jättämättä ja myös muinaiset ilmaston muutokset ovat jääneet dokumentoimatta. Tämän päivän kuuma keskustelu merenpinnan ennustetusta muutaman metrin noususta kalpenee kuudentoista tuhannen vuoden takaisen muutoksen edessä. Silloin merenpinta nousi lyhyessä ajassa 120 metriä erottaen Siperian ja Alaskan toisistaan. Tätä ennen ihmisten ja eläinten siirtyminen Siperiasta Amerikkaan ja päinvastoin onnistui kuivin jaloin Beringin kannaksen kautta. Tämä liikenne paljastui vasta paljon myöhemmin kuin Kolumbus löysi Amerikan uudelleen.

Viimeisten vuosisatojen ajan kirjallisen ja äänitetyin materiaalin määrä on kasvanut räjähdysmäisesti. Tänä aikana muistivälineiden muutokset, tulipalot sekä historian dokumenttien tietoinen hävittäminen

ja väärentäminen ovat muuttaneet maailmanhistoriaa monen monituista kertaa. Asiat, joita ei ole ymmärretty, on joko jätetty dokumentoimatta tai ne on kuvattu tiedon puutteessa väärin.

Puun erehtymätön muisti

Puut ovat erehtymättömiä tekemään havaintoja elinympäristönsä muutoksista vuosirenkaisiin ja piilotamaan ne vesistöjen pohjamutiin ja soihin odottamaan löytäjänsä ja tulkitsijaansa. Puut havainnoivat kasvaessaan maaperää, ilmakehää ja jopa avaruuden kosmista säteilyä. Lapin männyt ovat tehneet automaattisia mittauksiaan lähes kymmenen tuhannen vuoden ajan ja tallentaneet tulokset vuosilustoihinsa. Tätä vanhempi tieto on kadonnut kilometrien paksuisten jäämassojen sulaessa jääkauden hellittäessä.

Maailman vanhimpia eläviä puita ovat yli viiden tuhannen vuoden ikäiset okakäpymännyt Kalifornian vuoristossa. Urho Kekkonen kansallispuistossa ylväänä seisova Suomen vanhin mänty täyttää pian kahdeksansataa vuotta. Tätä kauemmas historiaan päästään liittämällä järvien hapettomissa pohjamudissa säilyneet puusukupolvet limittäin ja peräkkäin toisiinsa vuosirenkaisiin perustuvalla erikoistekniikalla. Osittain samaan aikaan eläneiden puiden lustosarjat ”hitsataan” yhteen sarjojen vaihteluiden ja niistä löytyvien poikkeuksellisten vuosien perusteelle viivakoodin tavoin. Vuosikymmenien ajan koostettu tuhansiin vedenalaisiin puihin perustuva Lapin mäntyjen aikasarja eli lustokronologia ulottuu tällä

Suomen vanhin mänty ja maailman vanhin puu okakäpymänty

Suomen puiden ikäpresidentti on Urho Kekkonen kansallispuistossa tukevasti seisova kymmenmetrinen mänty, jolla on ikää kahdeksansataa vuotta.

Maailman vanhimman puun titteliä kantaa Kalifornian vuorilla kasvava, viiden tuhannen vuoden ikäinen okakäpymänty.

Kuvat: Mauri Timonen ja Kari Mielikäinen/METLA.

hetkellä vuodentarkkana lähes kahdeksan vuosittaisen taakse menneisyyteen.

Maailman ensimmäinen, tai ainakin kuuluisin lustotutkija oli tieteen yleisnero Leonardo da Vinci, joka yli 500 vuotta sitten arveli vuosilustojen leveyden vaihtelevan ilmaston tahdissa. Lustotutkimuksen tieteenalan perustaja ja kehittäjä oli amerikkalainen tähtitieteilijä A.E. Douglass, joka havaitsi jo 1900-luvun alussa auringonpilkkujen yksitoistavuotisen syklin näkyvän puiden vuosilustojen leveyksissä.

Viime vuosikymmeninä alan tutkimus on kehittynyt huimaa vauhtia. Menetelmien kirjo on laajentunut lustojen leveydestä puuaineen kovuuden, solurakenteen ja alkuaineiden isotooppien mittaamiseen. Hiilen, hapen ja vedyn isotoopit ja niiden suhteet antavat aiempaa paremmat mahdollisuudet auringon, sateiden, tuulten, merivirtojen voimakkuuden, ympäristökatastrofien ja jopa maapallon kallistuskulman ja avaruuden supernovaräjähdyksen vaikutusten tutkimiseen.

Hakkuista ja puuesineiden ajoituksesta ilmaston muutoksiin

Metsätaloudessa vuosirenkaista ja puiden latvakasvaimista on perinteisesti mitattu metsikön ikää ja

arvioitu metsänhoidon toimenpiteiden tarpeellisuutta ja vaikutuksia. Vuosilustojen kapeus tai kapeneminen ovat olleet vihjeitä ojitukselle, lannoitukselle, harvennukselle tai uudistamiselle. Arkeologit käyttävät valmiita lustosarjoja vanhojen rakennusten ja puuesineiden ajoitukseen. Rakennushirsien vuodentarkka kasvuaika löytyy etsimällä ajanjakso, jolloin puun ja vertailusarjan lustonleveyksien vaihtelut vastaavat toisiaan viivakoodin tavoin. Ajoitusmenetelmää käytetään niin kirkkojen kuin viulujen ja vanhojen rajapaalujenkin ajoitukseen.

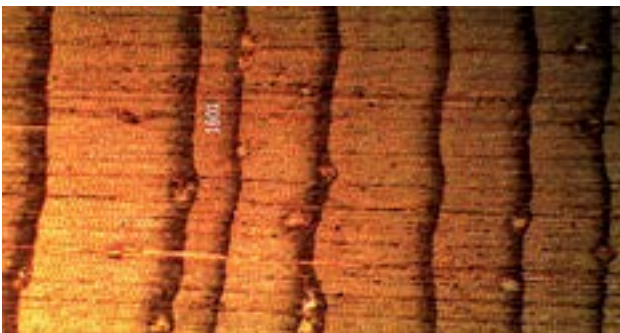
Lapin lammet kertovat jo ennen ensimmäistäkään mittausta muinaisista lämpökausista. Nykyisen metsärajan pohjoispuolen lammista aina Utsjoelle saakka löytyy runsaasti järeitä kuuden tuhannen vuoden takaisia uppopuita. Tämä tarkoittaa sitä, että kesät olivat tuolloin runsaat kaksi astetta lämpimämpiä kuin nykyisin. Tarkemmat analyysit ovat paljastaneet lukuisia lämpö- ja kylmäkausia jääkauden jälkeiseltä ajalta. Ilmastomme oli poikkeuksellisen lämmin vuoden tuhat paikkeilla ja sen jälkeen kylmä aina 1800-luvun loppuun saakka. Kylmin vuosisata osui 1600-luvulle, jolloin nälkävuodet seurasivat toisiaan. Vuoden 1695 nälänhädässä kolmannes Suomen kansasta menehtyi. Katovuosien jälkeen virsikirjaan

Sukeltaja on löytänyt tuhansia vuosia sitten kasvaneen rantamännyn Lapin lammen pohjasta. Kuva: Mauri Timonen/METLA.

ilmestynyt suvivirsi osoitti ihmisten kiittolisuutta katastrofin päättymisestä.

Ilmaston vaihteluiden syitä on tutkittu mittamalla Auringon aktiivisuutta puulustojen hiili-isotoopeista ja Golf -virran voimakkuutta Atlantin pohjakerrostumista. Vertailu puulustoista arvioituihin lämpötiloihin osoitti sekä auringon että Norjan rannikolle lämmintä vettä tuovan Golf-virran vaihteluiden selittävän valtaosan Lapin pitkän ajan ilmastovaihteluista. Mäntyjen radioaktiivinen hiili osoittaa Auringon aktiivisuuden olleen 1900-luvulla korkeimmillaan kahdeksaan tuhanteen vuoteen. Tämä lienee ainakin osasy syy viime vuosikymmeninä havaittuun ilmaston lämpenemiseen.

Perussa helmikuussa 1600 purkautuneen tulivuoren aiheuttama kylmyys romahdutti Lapin männyn kasvun pariksi vuodeksi ja aiheutti ankaran nälänhädän Euroopassa. Kuva: Mauri Timonen/METLA.

Katastrofit opettavat

Puulustot kertovat lämpö- ja kuivakausien ohella myös suurista ja äkillisistä katastrofeista, joista osa varhaisimmista on jäänyt pimentoon silloisen ymmärryksen tai havaintovälineiden puutteessa. Onneksi puut ovat mitanneet ja tallentaneet niitä muistiinsa nykypolvien tietäjien tutkittaviksi.

Historian kirjat tuntevat nälkävuosia, joista erityisen ankara oli vuosi Olkivuosi 1601. Tuolloin aurinko paistoi himmeästi ja Lapin männyt kasvoivat tuskin ollenkaan. Ihmiset söivät eläinten raatoja ja sammaleesta ja haavan kuoresta tehtyä leipää. Suuri nälänhätä koetteli myös Venäjää, Kiinaa ja Japania. Nälänhädän syy oli Perussa räjähtänyt tulivuori Huynaputina, jonka tuhkapilvet pimensivät auringon ja aiheuttivat pitkän kylmäkauden, jota auringon alhainen aktiivisuus osaltaan pahensi.

Olkivuottakin karmeampaa tapahtui vuonna 536 alkaneella ajanjaksolla, jota pidetään ihmiskunnan tähänastisen historian karmeimpana. Sarja tulivuoren purkauksia pimensi auringon useaksi vuodeksi ja aiheutti lähes sata vuotta kestäneen kylmäkauden. Kylmyys ja rutto tappoivat satoja miljoonia ihmisiä ympäri maapalloa. Roomalaisen historioitsija Casiodoruksen mukaan ihmiset eivät nähneet omaa varjoaan edes pilvettöminä päivinä. Islannin Edda-

runoissa puhutaan kolme vuotta kestäneestä talvesta ilman kesiä. Lapin mänty tallensi samaan aikaan ”kylmän viileästi” sisäänsä ilmakehän hiiltä ja paljasti suomalaistutkijoille puolitoista tuhatta vuotta myöhemmin katastrofin pääsyyksi auringon valon vähäisyyden, joka romahdutti kasvien yhteyttämisen ja vaikutti ihmisten D-vitamiinitasoon.

Männytkin katsovat tähtiin

Siinä missä me ihmiset olemme tuijottaneet tähtiä, männyt ovat tehneet niistä jatkuvia mittauksia. Näin tapahtui muun muassa heinäkuussa 1054. Tuolloin Kiinassa ja Japanissa havaittiin kirkas tähti, joka valaisi tienoita lähes kahden vuoden ajan neljä kertaa Venusta kirkkaammin. Sen jälkeen tähti hävisi avaruuden pimeyteen ilmestyäkseen seuraavan kerran tähtitieteilijän kaukoputkeen vasta seitsemän sataa vuotta myöhemmin. Lapin mänty keräsi tähden ilmestymisvuonna talteen voimakasta kosmista säteilyä, jonka lähteeksi lustotutkijat totesivat viisituhatta vuotta ennen ajanlaskumme alkua räjähtäneen supernovan. Kirkas valo ja säteily ehtivät maahan vasta 6500 vuotta myöhemmin ihmisten ihmeteltäväksi. Nykyisin Rapusumuna tunnetut supernovan himmeänä näkyvät jäänteet löydettiin Härän tähtikuviosta kaukoputkella vasta 1700-luvulla.

Vuonna 1054 räjähtäneen supernovan (SN1054) jäänteistä syntynyt Rapusumu Hubblen kuvaamana. Kuva: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_legendary_nebula_\(iotw2311a\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_legendary_nebula_(iotw2311a).jpg) (KPNO/NOIRLab/NSF/AURA, CC BY 4.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>>, via Wikimedia Commons)

Tämän päivän sähkö- ja tietoliikenneverkkojen suurimpia uhkatekijöitä ovat aurinkomyrskyt. Normaalisti revontulina ihailtavat magneettiset myrskyt voivat pahimmillaan pimentää koko maailman. Lapin männyt havaitsivat ja tallensivat vuonna 774 jälkeen Kristuksen voimakkaimman tunnetun aurinkomyrskyn ilmakehästä keräämänsä hiilidioksidin perusteella. Suomalaiset lustotutkijat selvittivät asiaa vertaamalla Lapin mäntyjä Kalifornian, Japanin ja Keski-Euroopan puihin. Pohjoisten puiden eteläisiä lajitovereitaan korkeampi radioaktiivisuus ei tällä kertaa viitannut supernovaräjähdykseen, vaan aurinkoon, jonka hiukkaspommitus on voimakainta lähellä maan napoja. Aurinkomyrsky oli niin voimakas, etteivät nykyiset sähkö- ja tietoverkkomme moista kestäisi, vaan koko maailma pimenisi ja aiheuttaisi miljardiluokan taloudelliset tappiot.

Maailman luotettavin tiedonkerääjä

Ihmisen ja koko ihmiskunnan pahimpia rajoitteita ovat muisti ja ymmärrys. Vanhat asiat katoavat vanhasta ja joskus myös nuoresta päästä ja historian arkistoista. Ymmärryksen puute vaivaa uusia asioita niin kauan, kunnes ne on keksitty tai tutkittu. Tuhansien vuosien takaiset luonnonilmiöt ovat onneksemme tallentuneet puiden vuosilustoihin ja arkistoituneet suojelevan veden alle järvien pohjamutiin. Vedenalaista arkistoa on mahdollista käyttää toistaiseksi tuntemattomien kysymysten ratkaisemiseen toivon mukaan aina seuraavaan jääkauteen saakka. Tutkijat ovat heittäneet veden alta löytyneet ikipuut näytteiden oton jälkeen takaisin Lapin järviin, jossa ne säilyvät myös tulevaisuudessa tulen ja diktaattorien ulottumattomissa odottamassa uusia kysymyksiä ja viisaampia sukupolvia, jotka voivat antaa vastauksia nykyaivoille liian vaikeisiin kysymyksiin.

Lisätietoa osoitteista:

<https://yle.fi/uutiset/3-10401940>

https://lustialab.com/Lustia/Document_sf_main.htm

Kari Mielikäinen

(Teksti on muokattu aiemmin julkaistusta tekstistä Eläkeliiton lehdessä Iloa Elämään 2022). Teksti pohjautuu pääosin Metlan ja Helsingin yliopiston dendrokronologian tutkijoiden tutkimuksiin viimeisten 50 vuoden ajalta.

Tiimimme tuottamaa kirjallisuutta:

Summer temperature variations in Lapland during the Medieval Warm Period and the Little Ice Age relative to natural instability of thermohaline circulation on multi-decadal to multi-centennial scales. Helama et.al. *Journal of Quaternary Science*, 24, 2009.

Sub-Milankovitch solar forcing of past climates: Mid and late Holocene perspectives. Helama et.al. *Geological Society of American Bulletin*, 122(11–12), 2010.

Ilmastonmuutokset ja niiden syyt puulustojen ja muiden proksitietojen pohjalta. Mielikäinen et.al. *Bioenergia, ilmastonmuutos ja Suomen metsät*. Metsäntutkimuslaitos 2012.

Significant changes of subseries-means in the Finnish tree-ring index of 7638 years, with comparisons to glaciological evidence from Greenland and Alps. Timonen et.al. *Quaternary International* 319, 2014.

A chronology of climatic downturns through the mid and late Holocene – Tracing the distant effects

of explosive eruptions from palaeoclimatic and historical evidence in Northern Europe. Helama et.al. *Polar research*, 32(1), 2013.

Volcanic dust veils from sixth century tree-ring isotopes linked to reduced irradiance, primary production and human health. Helama et.al. *Scientific Reports*, 8(1), 2018.

Solar superstorm of AD 774 recorded subannually by Arctic tree rings. Uusitalo et.al. *Nature Communications*, 9(1), 2018.

Frost rings in 1627 BC and AD 536 in subfossil pine-wood from Finnish Lapland. Helama et.al. *Quaternary Science Reviews*, 204, 2019.

Recurrent transitions to Little Ice Age-like climatic regimes over the Holocene. Helama et.al. *Climate Dynamics*, 56, 2021.

Disentangling the Evidence of Milankovitch Forcing From Tree-Ring and Sedimentary Records. Helama et.al. *Frontiers of Earth Science*, 10, 2022.

Kaksi 'dendrosukeltajaa' Suomussalmen Hossassa kesällä 1992, jolloin sukelsimme uppopuita. Kuvassa Kari ja Taneli Mielikäinen. Kuva: Mauri Timonen.

ARIELA SÄKKINEN:
Pahinta oli kylmyys.

**PAAVO YLI-VAKKURIN VUODET SOTAVANKINA
NEUVOSTOLIITOSSA.**

Minerva Kustannus 2023.

Aloitin kirjoittamiseni 17. helmikuuta,
viikkokausia aiottua aikaisemmin. Edellisen päivän
uutinen Venäjältä pakotti aikataulumuutokseen:
ihmisoikeusaktivisti Aleksei Navalnyi oli “kuollut äkillisesti”
itäsiperialaisessa Poljarnyi Volk (Napapiirin susi) -vankileirissä.
Niin monta vastaavaa tapahtumaa sisältyy metsänhoitotieteen
professori Paavo Yli-Vakkurin sotavankeusvuosiin,
että aloitusta ei voinut lykätä pitemmälle.

Paavo Yli-Vakkuri syntyi Kauhajoella 23. maaliskuuta 1914. Ylioppilastutkinto, saati professuuriin päätyvä akateeminen ura, ei ollut maatalon pojalle automaattinen vaihtoehto. Yli-Vakkuri kuitenkin kirjoitti ylioppilaaksi Kristiinankaupungissa vuonna 1934, kirjoittautui Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteelliseen tiedekuntaan ja valmistui metsänhoitajaksi 1938.

Talvisodan alku kului suojeluskuntalaisena Helsingissä. Tammikuussa 1940 alkoi varusmiespalvelus Viestikoulutuskeskuksessa Riihimäellä, pian seurasi komennus aliupseerikouluun ja sieltä RUK:n 47. kurssin viestilinjalle. Kurssilta valmistui kaikkiaan 1155 upseeria, joista 227 kaatui sodassa.

Jatkosodan alkaessa vänrikki Yli-Vakkuri määrättiin rintamapalvelukseen. Hänen sotansa kesti vain runsaan kuukauden, jatkuakseen sen jälkeiset lähes 3½ vuotta monenlaisena helvettinä vihollismaan intensiivistä täysihoidtoa tarjoavilla leirialueilla.

27-vuotias upseeri määrättiin 9. elokuuta 1941 purkamaan ja mittaamaan Ruokolahdelle saapuneiden alusten puhelinpylväslasteja. Matka työmaalle taitettiin sotamies Teuvo Sepän ohjaamalla moottoripyörällä. Paluumatkalla, Rautjärven Mietttilän kylässä, Seppä kääntyi väärään suuntaan ja kaksikko päätyi keskelle aseisiin marssivia vihollisia. Aseetto-

man parivaljakon pakenemisyritys tyrehtyi pistimillä uhkailleiden neuvostosotilaiden vangeiksi. Pitkä painajainen oli alkanut. “*Tuntui kuin olisin pudonnut pohjattomaan kaivoon – mistään ei saanut otetta*”, Yli-Vakkuri muisteli tunnettaan päästyään vapaaksi vuoden 1944 jouluna.

**Rengasmatka Käkisalmi - Leningrad –
Temnikov – Jelabuga – Oranki –
Karaganda – Tšerepovets – Grjazovets –
Planerjana 20 B – Krasnogorsk –
Tšerepovets**

Kiertomatka alkoi veneajelulla Käkisalmele, jatkuen siellä kuulusteluilla maanalaisessa bunkkerissa. Kun Yli-Vakkuri oikeuksiensa mukaisesti suostui kertomaan kuulustelijoille vain henkilötietonsa, hänelle annettiin 15 minuuttia aikaa muuttaa mielensä tai päätyä vainajana valmiiksi kaivettuun maakuoppaan. Mies pysyi hiljaa, uhkauksen laji vaihtui: nyt luvattiin paljaitten jalkapohjien käsittelyä hehkuvan kuumilla raudoilla. Tämäkin uhkaus jäi toteutumatta – seurasi siirto Leningradiin.

Kuulustelut jatkuivat Leningradin Pietari-Paavalin linnoituksessa, jossa NL:n pahamaineinen vastavakoiluorganisaatio SMERŠ kuulusteli jatkosodan aikana omaperäisillä menetelmillään myös suomalaisia kaukopartiomiehiä.

Leningradista tarjottiin kuukauden maksuton rautatiematka karjavaunussa, joka oli täynnä nääntyneitä, sairaita, kidutettuja ja kuolevia vankeja. Ruoaksi oli tarjolla suolakalaa ja pala "ryssän limppua", ja juotavaksi tilkka vettä. Ne, joiden elämä sammui, pudotettiin avatusta oviluukusta radan varteen. Vauunun ainut ikkuna oli lattiassa oleva aukko, joka toimi myös käymälänä. Kun päästiin syyskuun puolivälissä perille, havaittiin oltavan Temnikovin vankileiriverkoston leirissä numero 58 Mordvan autonomisessa neuvostotasavallassa. Leiri majoitti sodan aikana kaikkiaan 186 suomalaisvankia, joista 22 kuoli vankeudessa.

Marraskuussa 1941 matkailu jatkui vankien siirrolla idemmäksi Saksan etenevän hyökkäysrintaman tieltä. Paavo Yli-Vakkurille valikoitui kuljetus Jelabugan vankileirille Tatarstanin neuvostotasavaltaan. "Vankivaunut työnnettiin ajoittain sivuraiteille, jossa odotettiin jopa päiväkausia. Ruoan ja veden saanti oli niukkaa ja katkesi välillä kokonaan", hän muisti sodan jälkeen. Vartijat varastivat osan ruoista myytäväksi, ja vodkaan tai naisiin vaihdettavaksi.

Kirjan pääotsikko on *Pahinta oli kylmyys*. Meneillään oli vuosisadan kylmimmäksi jäävä talvi, jonka aikana matkareitin lämpötila vajosi hyytävimmillään 56 pakkasasteeseen. Vaunuissa ei mitättömän lämmityksen takia ollut paljon ulkoilmaa lämpimämpää. Jelabugassa vankina ollut romanialainen luutnantti Tatarescu, siviilissä fysioterapeutti, hieroi Yli-Vakkurin pahasti paleltuneet jalat käyttökelpoisiksi. Neuvostoisännistö puolestaan yritti saada vangin käännytettyä propagandaäänitorveksi isänmaataan

vastaan. Aivopestävän kiinnostuksen puute kävi pian selväksi, ja prosessi keskeytettiin.

Heinäkuussa 1942 Yli-Vakkuri ja useita muita upseereita siirrettiin Nižni Novgorodin oblastissa sijaitsevaan Orankin luostariin perustettuun leiriin numero 74. Saattaa kuulostaa lähes ylelliseltä, että suurin osa matkasta taitettiin Volga-jokea pitkin siipiraslaivalla. Leirin majoituksessa ei toisaalta ollut luksuksen häivääkään. Vangeilla oli yhteispetinään pitkä puulavitsa, jossa ei edes talvella ollut vuodevaatteita – luteita sitä enemmän, Suorastaan inhorealistinen on kirjan lause: "Lämpötilaltaan talvi ei osoittaudu yhtä hirveäksi kuin edellinen; kylmimmilläänkään ei ole kuin vähän reilu 30 pakkasastetta."

Metsätalon kurssitoverini, sittemmin metsätieteen tohtori Eeva Korpilahti toimi 1970-luvulla Paavo Yli-Vakkurin assistenttina. Eevan muistuma professorin pukeutumisesta on paljonpuhuva takautuma tämän kylmiin vankeusvuosiin: Hän oli aina laitoksella prässihousuissa ja puvun takki päällä. Minua, joka en ymmärtänyt silloista etikettiä, hiukan ihmetytti, että puvun takin alla oli villapusero ja ns. nappaskengissä kotikutoiset villasukat kesät talvet.

Kirjan koskettavin tarina on tammikuun lopulla 1943 Orankiin vangiksi tuodun italialaisen vänrikin Giuseppe Bassin ja suomalaisen upseerikollegan välille syntynyt ystävyys. Paavo Yli-Vakkuri hankki italialaisvangin oppilaana niin vahvan italian kielen pohjan, että sai professoriaikanaan kutsun Italian Metsäakatemian (Accademia Italiana di Scienze Forestali) kirjeenvaihtajajäseneksi. On lähes uskomatonta, että Ariela Säkkinen löysi Yli-Vakkurin hyvin

METSÄNHOITAJIEN JA METSÄYLIOPPILAITTEN UHRI TALVI- JA JATKOSODASSA SEKÄ LAPIN SODASSA

Talvisodan alkaessa Suomessa oli 953 valmistunutta metsänhoitajaa (näistä 80 eläkkeellä).

Sodissa heitä ja metsäylioppilaita menetettiin kaatuneina seuraavasti:

Talvisota 39 metsänhoitajaa + 29 metsäylioppilasta = yhteensä 92

Jatkosota + Lapin sota 54 metsänhoitajaa + 110 metsäylioppilasta = yhteensä 164

Sodat yhteensä 93 metsänhoitajaa + 139 metsäylioppilasta = yhteensä 232

Menetykset olivat prosentuaalisesti suurimmat kaikista akateemisista ammattikunnista.

Lähde: Jussi Halttunen – Pekka-Juhani Kuitto – Antti Savela:
Sotasavotta. Metsänhoitajat talvi- ja jatkosodassa s. 570.

muistavan 104-vuotiaan Bassin haastateltavakseen vuonna 2023 kirjaa viimeistellessään. Ja sai tämän tyytäreltä helmikuussa 2024 tiedon, että vanhin elossa oleva italialainen sotavanki oli juuri viettänyt 105-vuotispäiväänsä.

Il Gazzettino.it 4.2.2020: Paavo Yli-Vakkurin kohtaloveri Giovanni Bassi 101-vuotiaana.

“Vain” 100-vuotiaaksi eläneen Paavo Yli-Vakkurin Oranki-jakso päättyi syyskuun puolivälissä 1943 siirtokuljetukseen 120 kilometriä Vologdan kaupungista länteen sijaitsevalle Tšerepovetsin leirille. Olot “eivät olleet pahimmasta päästä” – kuitenkin 153 suomalaisvankia kuoli leirillä rehottaneisiin tauteihin. Suomalaisupseerit joutuivat jälleen “keskusteluihin”, joissa heitä painostettiin – turhaan – kirjoittamaan neuvostolehtiin maan järjestelmän ylivertaisuutta ihailevia artikkeleita ja paljastamaan vankitovereidensa poliittisia kantoja.

Kolme kuukautta myöhemmin oli vuorossa “transport” 450 kilometriä Moskovan koillispuolelle Grjazovetsiin, 2500 vangille tarkoitettulle leirille numero 150. Paikka vaikutti aikaisempiin verrattuna lähes yllelliseltä: oikeat sängyt patjoineen, kaksine lakanoineen ja huopineen, ruokailua varten erilliset tilat. Maan päälle palautti tieto, että jos menee viittä metriä lähemmäksi aluetta ympäröivää aitaa, tulee ammuksiksi.

Keväällä 1944 suomalaisia siirrettiin Moskovan liepeillä olevalle Planernaja 20 B -leirille. Ylellisyystaso ylitti jopa Grjazovetsin: siistit huoneet, parkettilattiat, jykevät rautasängyt – jopa pieni urheilukenttä. Paavo Yli-Vakkuri oletti, että kyseessä oli Suomen huhuttujen sodasta irtautumisneuvottelujen aiheuttama propagandaele. Niin tai näin, kiertomatka jatkuisi pian, Talin taisteluiden aikaan heinäkuussa 1944, ja hetkellinen ylellisyys palautuisi eläväksi painajaiseksi.

Krasnogorskissa majoituttiin parakkiin, jossa “lautoja ei ollut riittänyt seiiniin asti, vaan niiden tilalla oli juuttisäkkejä, jotka oli kiinnitetty vain yläosastaan. Tuuli pääsi löyhyttelemään seiiniä mielin määrin”. Parakeissa kuhisi syöpäläisiä, leirin johtomyi vangeille tarkoitettuja elintarvikkeita. Nahaksi ja luiksi kutistunut Yli-Vakkuri määrättiin kantamaan raskaita tammipölkkyjä kolmen kilometrin matka leirin keittiölle. “Puitten kantaminen oli raskasta työtä”. Yli-Vakkurin kommentti on jokseenkin vähättelevä: pakkotyö vammautti hänen selkensä loppuiksi, tuloksena 40 prosentin invaliditeetti.

Syksyllä 1944 suomalaisia alettiin koota ennestään tutulle Tšerepovetsin leirille vankien vaihtoa varten. Joulukuun loppupuolelle alkoivat nimenhuudot kotiinpaluuta varten. Matkaan päästiin 549 riutuneen miehen joukkona, ja joulupäivänä 25.12.1944 vaunujen ovet avattiin Vainikkalan asemalla. Joululahjan arvokkuutta on mahdotonta arvioida!

Helsingin Sanomat 27.12.1944: Ote palautettujen sotavankien nimelistasta.

Vielä oli edessä 12 tunnin junamatka kolmen viikon karanteeniin Hangon Tulliniemeen. Tehtiin terveystarkastukset ja annettiin tarvittavaa hoitoa, mutta päästiin myös vaihtamaan likaiset venäläiset rievut suomalaisiin asepuhuihin. Paluukuulusteluilla varmistettiin, ettei naapurin ideologia ollut houkuttellut ketään valtaansa. Paavo Yli-Vakkuri pääsi ensimmäisen kerran liki kolmeen ja puoleen vuoteen perheensä luokse Kauhajoelle. Hän tulkitsi tunteensa pohjalaisen lakonisesti kotitalonsa vieraskirjaan: *Tänään 14.1.45 olen vihdoinkin jälleen kotona. Olen väsynyt, mutta suunnattoman onnellinen.*

**PAAVO YLI-VAKKURIN (1914–2014)
AKATEEMISET TUTKINNOT
JA VIRKAURA SODAN JÄLKEEN**

Maatalous-metsätieteen kandidaatti 1947,
lisansiaatti ja tohtori 1954.

Kymin Oy Sippolan metsäkoulu opettaja 1946;

Keskusmetsäseura Tapio koulutus-
ja valistusosaston päällikkö 1949–52,
metsänhoitotoimiston päällikkö 1952–56;

METLA metsänhoidon vanhempi
assistentti 1957–58;

Helsingin yliopiston metsänhoitaja 1958–63,
metsänhoitotieteen professori 1963–77.

Ariela Säkkinen osaaminen veteraaniasioiden sujuvakynäisenä raporttoijana tulee selkeästi esille kirjan sivuilla. Paavo Yli-Vakkurin oma sotavankeuskertomus Kansallisarkistossa on vain 15-sivuinen. Liittämällä sen sanomaan kuhunkin vankeusajan kohtaan liittyviä sodan vaiheiden yhteenvetoja tekijä onnistuu luomaan lukijalle yhtenäisen kertomuksen yhden sotilaan ja hänen kohtalotovereidensa tragedi-

asta massiivisen tapahtumaketjun pienenä osana. Yhteenvedot lukuisien vankeushelveteissä menehtyneiden suomalaissotilaiden kohtaloista ovat traaginen muistutus siitä, että aivan liian moni jäi matkalta palaamatta.

Pakollisena faktakorjauksena: Winston Churchill oli vuoden 1943 Teheranin konferenssin aikaan Britannian pääministeri, ei puolustusministeri.

Vuoden 2024 joulupäivänä tulee kuluneeksi 80 vuotta Paavo Yli-Vakkurin Suomeen paluusta. Onko tänä aikana opittu mitään? Itänaapurissamme ainakin se, että jos Novitshok-hoito ei tapa, Napapiirin susi -käsittely johtaa haluttuun tulokseen.

Minerva Kustannukselle tunnustus siitä, että yhtiö julkaisee historiateoksia myös näennäisen pienistä aiheista – ei pelkästään maanosan- tai maailmanlaajuisista.

Heikki Lehtonen

Metsänhoitaja, tietokirjailija,

Mannerheim-ristin ritarien säätiön

hallituksen jäsen

**KIRJOITTAJAN TAPAAMINEN
PAAVO YLI-VAKKURIN KANSSA**

Opiskelin vuosina 1970–75 Metsätalon kaupallisella linjalla. Metsänhoitotiede ei lyhyttä yleiskurssia lukuunottamatta kuulunut aineyhdistelmäni, enkä siis ollut Paavo Yli-Vakkurin oppilas. Hänen rauhallinen, jossain määrin etäinen hahmonsani tuli kuitenkin tutuksi tiedekunnan käytävillä ja Latvus-ravintolassa. Yksi henkilökohtainen tapaaminen hänen kanssaan oli, pian 52 vuotta sitten.

Opinto-ohjelmaani kuuluneen harjoittelujakson päätyttyä Kanadan British Columbian Kitimatissa elokuussa 1972, vietin pari päivää Vancouverissa. Paikallisen University of British Columbian kampuksella uskaltauduin sisään metsätieteellisen tiedekunnan rakennukseen, ja kysyin lupaa tarkempaan tutustumiskierrokseen. Sain koko tiedekunnan esitelleeksi oppaakseni professori Sziklaiksi esittäytyneen herran.

HL:n arkisto: Pitkätukkainen kirjoittaja silloisine nautintoaineineen Kitimatissa jättiläistuijametsässä kesällä 1972.

Hän kertoi olevansa syntyjään unkarilainen, ja poistuneensa kotimaastaan vuonna 1956, jolloin Neuvostoliitto harjoitti siellä sen aikaista “sotilaallista erikoisoperaatiotaan”. Kierroksen päätteeksi hän pyysi viemään terveiset Suomeen hyvälle ystävälleen Paavo Yli-Vakkurille.

Metsätalon syyslukukauden alettua koputin arastellen Yli-Vakkurin ovea. Hän kysyi viileähkösti asiaani. Kun kerroin tuovani terveisiä professori Sziklailta oli viileys tiessään, “tulkaa sisään ja käykää istumaan” toivotettu, ja tarinaa professoreiden ystävyystyöstä riitti pitkäksi aikaa.

Vancouverin oppaani oli minulle yli 50 vuotta pelkkä professori Sziklai. Nyt selvitin lisää: hänen koko nimensä oli Oscar Sziklai ja hän oli tieteenalallaan tunnustettu, vuosina 1924–1998 elänyt metsägeneetikko. On luontevaa olettaa, että ammattiyhteyden ohella hänen ja Paavo Yli-Vakkurin samansuuntaiset kokemukset Neuvostoliitosta toimivat vahvoina katalyytteinä heidän ystävyystyönsä.

Oscar Sziklain muistokirjoitus: https://kf.tuzvo.sk/sites/default/files/FG06-1_059.pdf

HL:n arkisto: Professoriopas Oscar Sziklai UBC:n taimilaboratoriossa elokuussa 1972.

Vuosikokouksen kuulumiset

Metsähistorian Seuran vuosikokous pidettiin Tieteiden talolla Helsingissä 26.3.2024. Kokoukseen osallistui 25 henkilöä. Seuran puheenjohtaja Heikki Roiko-Jokela avasi kokouksen ja vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Risto Hyvärinen. Kokouksen jälkeen kuultiin Tuomas Aakalan esitelmä tutkimuksesta ”Ihmisen kädenjälki Suomen metsissä 100 vuotta sitten”.

Toiminta, tuloslaskelma ja talous 2023

Edellisen vuoden toimintaa kertailtiin tärkeimmiltä osiltaan. Taloudellisen tuloksen todettiin päättyneen noin 200 euroa ylijäämäiseksi, taseen loppusumman ollessa vuoden 2023 lopussa noin 10 500 euroa. Vastuuvapaus myönnettiin yksimielisesti tili- ja vastuuvapaus.

Toimintasuunnitelma sekä tulo- ja menoarvio vuodelle 2024

Vuoden 2024 toimintasuunnitelmassa jatketaan edellisenä vuonna päivitetyn strategian mukaisesti metsähistorian taltiointia ja tunnetuksi tekemistä. Aikanaan strategisia tavoitteita toimeenpanemaan perustetut työryhmät päivitetään myös uuden hallituksen myötä ajantasaisiksi.

Jäsenlehti Susikko toimitetaan perinteisesti sähköisesti kolmesti vuoden aikana seuran verkkosivuille, sekä tarvittaessa paperitulosteena. Vuosilusto 15 joulukaistaan 2024 verkkojulkaisuna yhdessä Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitoksen sekä Suomen Metsämuseo Luston kanssa.

Seuran toiminnasta tiedotetaan jatkossakin Susikossa, seuran tilaisuuksissa ja verkkosivuilla, sähköpostitse sekä metsäalan lehdissä ja valtakunnallisten historia- ja metsätieteiden kanavien kautta. Seuran hallituksen nimeämä tiedotusryhmä kehittää tiedotusta osana seuran strategiaa. Lisäksi seura ylläpitää yhteyksiä tiedeyhteisöihin, historia- ja perinneyhdistyksiin sekä alan muihin yhteisöihin kotimaassa ja ulkomailla. Tavoitteena on keskinäinen tiedon ja kokemusten vaihto sekä yhteistyö ja työnjako. Myös monipuolista yhteistyötä Suomen Metsämuseo Luston kanssa jatketaan. Kotimaan retkeily suuntautuu tänä vuonna Pohjois-Karjalaan ja Itä-Savoon.

Talousarvion loppusumma on vuonna 2024 arviolta 27 000 euroa. Jäsenmaksukertymäksi on arvioitu 6 500 euroa.

Hallitus

Metsähistorian Seuran hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Heikki Roiko-Jokela. Hallituksen jäsenistä erovuorossa olivat Jukka Nerg, Jaakko Niemistö, Marko Rikala ja Kari Mielikäinen. Jaakko Niemistö pyysi eroa ja hänen tilalleen valittiin Erkki Etelä-Aho. Muut erovuoroiset valittiin jatkamaan hallituksessa uudelle kaksivuotiskaudelle.

Hallituksessa jatkavat myös vuoden päästä erovuoroisena olevat Jarmo Hämäläinen, Leena Karjalainen-Balk, Nuutti Kiljunen ja Pirkko Kivinen. Seuran toiminnantarkastajiksi vuodelle 2024 valittiin Antti Koskimäki ja Pekka T. Rajala. Heidän varakilöikseen valittiin Risto Hyvärinen ja Juha Aaltoila.

Seuran uutena sihteerinä ja talousvastaavana toimii Visa Ollikainen Tapio Kamppilan jäätyä pois tehtävästä.

LIPUNMYyntI ON AVATTU:

METSÄPÄIVÄT

**VARMISTA PAIKKASI SYKSYN SUURIMPAAN
METSÄALAN TAPAHTUMAAN!**

Monin tavoin uudistuva tapahtuma kasvaa kolmipäiväiseksi.

Se järjestetään upouudessa kongressikeskus

Clarion Helsinki Hotel Airportissa 24.–26.10.2024.

Punaisena lankana Metsäpäivillä 2024 kulkee

tapahtuman tämän vuoden pääteema, monitavoitteinen metsäala.

”Metsäala on keskeinen toimija vihreässä siirtymässä kohti kestävämpää taloutta ja kasvua. Muutoksen aikana korostuvat visiot ja uudet näkemykset.

Haluamme tarjota näistä syntyville tavoitteille lavan ja yleisön”,

sanoo Metsäpäivien projektipäällikkö Kaarina Aro.

AMMATTILAISPÄIVÄT TORSTAINA JA PERJANTAINA 24.–25.10.2024

- Runtas lavaohjelma puheenvuoroinen ja keskusteluineen torstaina ja perjantaina 24.10.–25.10.2024
- Työpajoja, sidosryhmätalaisuuksia sekä vuoden odotetuimmat iltamat
- Torstaina aamupala, lounas, iltapäiväkahvit sekä After work -buffet
- Perjantaina aamukahvi, lounas ja iltapäiväkahvit
- Sisäänkäsy yleisöpäivään lauantaina 26.10.
- Uusi metsä -messut perjantaina ja lauantaina

Ammattilaislipun hinta 395,00 euroa (+ alv.)

Osta tästä ammattilaispäivän lippu itsellesi tai ryhmällesi:

<https://smy.fi/metsapaivat/liput/>

YLEISÖPÄIVÄ LAUANTAINA 26.10.2024

- Metsänomistajille suunnattu yleisötapahtuma
- Runtas lavaohjelma
- Uusi metsä -messut
- ... ja paljon muuta – tarjonta tarkentuu syksyn alussa!

**Yleisöpäivän lipun hinta 20,00 euroa (sis. alv),
perhelippu 30,00 euroa (sis. alv)**

Osta tästä yleisöpäivän lippu:

<https://smy.fi/metsapaivat/liput/>

Metsähistorian Seuran vuoden 2024 retkeily Itä-Suomeen

Metsähistorian Seuran retkeily suuntautuu tänä vuonna Pohjois-Karjalan eteläosan ja Itä-Savon maisemiin: Simpeleelle, Puhokseen, Tohmajärvelle, Raikuun kanavalle ja Suomen Metsämuseo Lustoon. Matkalla tutustutaan Metsä Boardin kartonkitehtaan, Puhoksen lehtikuusikkoon ja seudun metsähistoriaan, mutta myös nykypäivän mahlatuotteisiin. Tutuksi tulevat myös itäisen Suomen uitto ja kanavaliikenneseikä uudistunut Lusto.

OHJELMA

PERJANTAI 6.9.2024

Klo 10.15 alkaen kokoontuminen Parikkalassa

Juna Helsingistä saapuu klo 10.20 Parikkalan asemalle (osoite: Parikkalantie 12). Autolla tulleiden ajoneuvot jätetään keskustan ilmaiselle, laajalle pysäköintialueelle (S-Market, rautatieasemaa vastapäätä).

Klo 10.30 Lähtö Simpeleelle

Linja-autoliike S. Kosonen Oy:n bussilla

Klo 11.00 Metsä Board Simpeleen kartonkitehdas

- Retken aloituskahvit pienen suolaisen kera
- Opastettu tutustuminen alun perin vuonna 1896 perustetun tehtaan historiaan ja nykypäivään

Klo 12.30 Lounas Hotelli-Ravintola Kägöne

6-tien varrella (noutopöytä)

Klo 14.00 Puhoksen lehtikuusimetsä

- Oppaana eläkkeellä oleva Luken erikoistutkija Seppo Ruotsalainen

Klo 14.45 Uittoa ennen ja nyt Puhoksessa

- Oppaana Järvi-Suomen Uittoyhdistyksen toimitus johtaja Esa Korhonen

Klo 16.15 Nordic Koivu

Mahlatuotteita valmistava yritys Tohmajärvellä

- Esittely yrityksen toimintaan

Klo 17.30 Maatilamatkailutila

Koivikon kartano, Puhos

- Majoittuminen ensisijaisesti 2 hengen huoneisiin
- Saunomismahdollisuus

Klo 18.30 Illallinen Koivikon kievarissa

LAUANTAI 7.9.2024

Klo 7.30 Aamiainen

Klo 8.15 Lähtö majoituspaikasta

Klo 8.30 Vanha Puhos

- Johdatus alueen historiaan ja nykypäivään Puhoksen kehittämissyhdistyksen toimesta
- Puhos on valittu Suomen Vuoden kyläksi 2024

Klo 11.30 Raikuun kanava

- Itä-Suomen kanavaliikenteen historiaa sekä alueella olevat Salpalinjan linnoitteet, oppaana historiantutkija Jyrki Paaskoski

Klo 13.00 Lounas Museoravintola Lustossa

Klo 14.00 Tutustuminen Suomen Metsämuseo Luston uuteen ydinnäyttelyyn

- Oppaana Luston tutkimuspäällikkö Reetta Karhunkorva

Klo 15.45 Siirtyminen Parikkalaan.

Juna lähtee Parikkalasta Helsinkiin klo 16.31.

Retkeilyn hinta on 250 euroa jäseniltä ja 280 euroa ei-jäseniltä.

Yhden hengen huoneesta majoituspaikassa 10 euron lisämaksu (1 hh tarjolla hyvin rajoitetusti). Maksu sisältää kaiken ohjelmaan sisältyvän.

Ilmoittautumiset Metsähistorian Seuran sihteerille, jonka kautta myös lisätiedot, [seura\(at\)metsahistoria.fi](mailto:seura(at)metsahistoria.fi) ja 040 549 09 04. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 4.8.2024.

Mainitsettehan ilmoittautumisen yhteydessä mahdolliset ruoka-ainerajoitteet.

TERVETULOA!